behrengi

KONUŞAN BEBEK

ÇOCUK KİTAPLARI

KONUŞAN BEBEK

arkadaş kitaplar 51

ARKADAŞ KİTAPLAR
Cem Yayınevi Çocuk Dizisi
Ankara Caddesi 40, kat 2, Cağaloğlu
İSTANBUL

Dizgi ve prova: Metin Dizimevi; Resim filmleri: Ebru Grafik; Kapak baskısı: Reyo Ofset; İç baskı: Afa Matbaacılık, İstanbul 1981

behrengi
KONUŞAN BEBEK

Bir çocuk öyküsü

Türkçesi
OKTAY GÜNEŞ

Resimleyen
LEYLA UÇANSU

Behrengi'nin bu dizide birçok kitabını yayımladık. **Küçük Kara Balık**, **Bir Şeftali Bin Şeftali**, **Püsküllü Deve**, **Kel Güvercinci**, **Kargalar**, yurdumuzda çok beğenilen, sevilen kitaplar oldu. Arkadaş Kitaplar dizisi içinde, çocuklarımız okusun diye yayımladığımız bu kitapları çocuklar kadar büyükler de severek, beğenerek okudular. Öldürülerek bedeni ortadan kaldırılan bu İranlı devrimci yazarın güçlü sesi, bugün kitaplarıyla yaşıyor. **Konuşan Bebek** adlı bu masal, bu kitapta bitmiyor. Bu kitabın başkişileri olan **Ulduz** ile **Yaşar**'ın bundan sonra başlarından geçenleri merak ediyorsanız, Behrengi'nin **Kargalar** adlı kitabını da alıp okumanız gerekiyor. **Konuşan Bebek** ile **Kargalar**, sevgi, dostluk, dayanışma dolu bir serüvenin iki ayrı parçasıdır.

Konuşan Bebek
Diyor Ki :

Merhaba çocuklar,

Ulduz'un konuşan bebeğiyim ben.

Kargalar adlı kitabı okuyan çocuklar beni de Ulduzu da tanırlar.

Burada anlattığım öykü, kargalar öyküsünden daha önceki olaylarla ilgili.

O zamanlar Ulduzun analığının aileye girişi üzerinden ancak iki üç yıl geçmişti. Ulduz da olsa olsa dört beş yaşlarındaydı. Ben konuşmasını öğrenmemiştim daha.

Beni Ulduzun öz anası, eski başörtüsü ve çarşaf kırpıntılarıyla yapmıştı. İçimi, göğsümü, karnımı, kol ve bacaklarımı kendi saçlarını keserek doldurmuştu...

Bir gece, Ulduz beni karşısına aldı. Durmadan konuştu, konuştu, içini döktü. Anlat-

tıkları beni öylesine etkiledi ki, sonunda dayanamadım, dile geldim. Konuştum onunla... O günden beri konuşan bir bebeğim.

Serüvenimiz oldukça uzundur. Behrengi öğretmen, Ulduzdan duyduklarını öyküleştirdi. Birkaç gün önce yazdıklarını bana getirdi ve,

«Başınızdan geçenleri yazdım,» dedi. «Okumanı ve fikrini söylemeni istiyorum.»

Okudum başından sonuna değin. Beğendim. Güzel olmuş. Yalnız, nasıl desem ki, kimi tümceleri Farsça dil kurallarına aykırı düşmekte. Elimden geldiğince düzeltmeye çalıştım. Yine de tümce yapılarında, söz dizimlerinde yanlışlıklarla karşılaşırsanız suçu bende arayın. Sakın Farsçayı yeterince bilmiyor diye başına kakmayın.

İnanın, o da öz dili olan Azeri Türkçesi yerine başka bir dille yazmaya zorlandığı için kahroluyor. Ama elden ne gelir? Haklı değil miyim?

Gelelim benim son sözüme. Şımarık ve kendini beğenmiş çocuklar bu öyküyü okumaya kalkmasınlar, diyorum. Özellikle, kaldırımlarda aç dolaşan evsiz barksız yoksul çocukları adamdan saymayan, işçi çocuklarını küçümseyen, arabalarına kurulunca ka-

sılan varlıklı aile çocukları okumasın. Çünkü Behrengi öğretmen öykülerini o yoksul çocuklara yazar. Bunu her fırsatta söylemişti.

Ama yaramaz ve kendini beğenmiş çocuklar da düşünce ve davranışlarını düzeltebilir. O zaman Behrengi öğretmenin gönlü olur, okutur öykülerini...

Bilinçli Çocukların Dostu
Konuşan Bebek

Bebek
Konuşmasını Öğreniyor

Alaca karanlıktı. Ulduz sandık odasında oturmuş, koca bebeğini karşısına almış fısıltıyla konuşuyordu:

«Sana bir şey diyeyim mi koca bebek? Dünyada senden başka kimsem yok! Anam mı? Hiç anımsamıyorum ki. Babam onu çok eskiden boşamış, baba evine göndermiş. Köye. Analığımı hiç mi hiç sevmem. Evimize gelir gelmez babamı elimden aldı.

Öyle yalnızım ki bu evde, sorma. İneğimi de dün kesip öldürdüler. Çok severdim onu. Onunla konuşurdum. Ellerimi yalar, bana süt verirdi. Beni karşısında görmeyince, ne yaparlarsa yapsınlar sağdırmazdı kendini. Öz anam doğurtmuş ve büyütmüş onu. O zamandan beri bizdeydi.

Koca bebeğim, konuş benimle, konuş, yoksa hırsımdan çatlayacağım.

Evet, ne diyordum? Dün ineğimi kestiler. Analığım aşeriyormuş da, canı ineğimin etini çekmiş. Şimdi de mutfakta bacısıyla birlikte etin pişmesini bekliyor...

Ah benim zavallı, sevimli ineğim!.. Biliyorum şimdi ocağın üzerinde fokur fokur kaynıyorsun...

Koca bebeğim konuş benimle, nolur konuş... Konuş, yoksa çatlayacağım. Üzüntümden öleceğim...

Analığımın, aşerdiğinden beri, beni görecek gözü yok.

«Seni görünce,» diyor, «midem bulanıyor. Kusasım geliyor, elimde değil.»

Bu yüzden hep sandık odasına kapanmak zorundayım. Beni görmesin, midesi bulanmasın diye...

Hadi koca bebeğim, konuş benimle, yoksa çatlayacağım...

Ne zamandan beri bebeğimsin bilmiyorum. Gözümü açtığımdan beri seni görüyorum. Ama sen de beni sevmezsen, sen de bana surat asarsan, naparım ben?

Koca bebeğim, konuş benimle nolur, konuş, yoksa çatlayacağım. Yüreğim tıkanıverecek... Koca bebek! Koca bebek!.. Çatlıyorum... Konuş benimle... Konuşsana...»

Ulduz bir elin, gözyaşlarını sildiğini hissetti. Aynı anda tok bir ses :

«Ulduz!» dedi. «Yeter artık! Ağlama! çatlamayacaksın. Bak, konuşuyorum işte. Sesi-

mi işitiyor musun? Koca Bebeğin konuşuyor. Artık yalnız değilsin.»

Ulduz saçlarını yüzünden aldı. Bir de ne görsün? Koca Bebek duvarın dibinden kalkmış, gelmiş, önüne kurulup oturmuş! Bir eliyle de onun gözlerinin yaşını silmiyor mu?

«Konuşan sen miydin?»

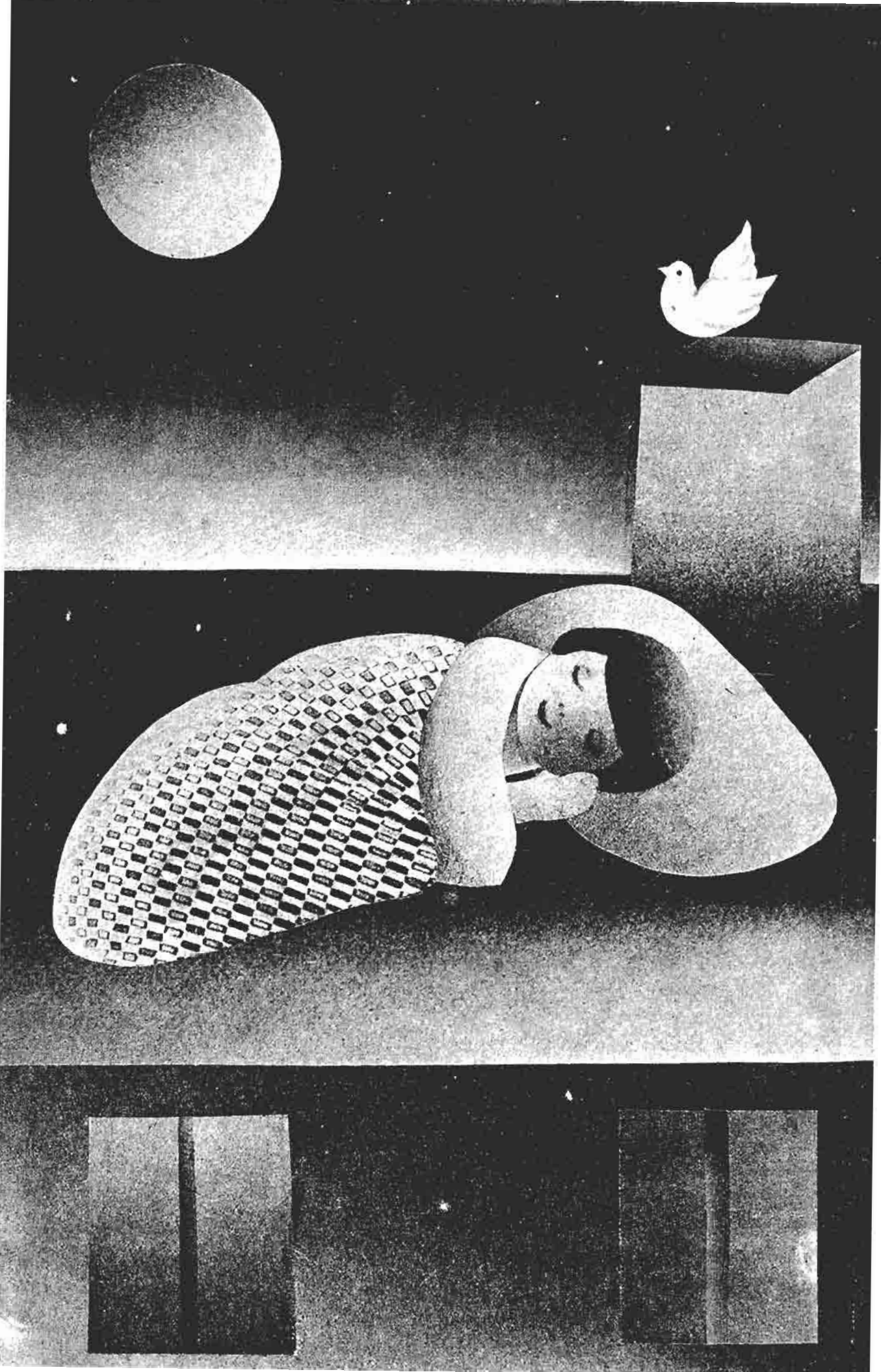
«Evet, bendim. Konuşuyorum. Bundan böyle konuşacağım. Artık senin dilini biliyorum.»

Hava kararmıştı. Ulduz bebeğini zorlukla görebiliyordu. El yordamıyla sandık odasından çıktı. Kibriti bulup lambayı yakmak için rafa uzandı. Kibrit lambanın yanında değildi. Yere koydu lambayı. Başka raftan buldu kibriti. Kalkınca ayağını lambaya çarptı, devirdi. Lambanın fanusu kırıldı, gazı halıya dağıldı. Gazyağının kokusu gecenin karanlığıyla birlikte odayı doldurdu. Bu sırada kapı çalınınca telâşlandı. Sandık odasının eşiğine kadar gelen bebek,

«Gir içeri Ulduz,» dedi. «İyisi mi, hiç oralı olma. Sandık odasından hiç çıkmadığını söylersin.»

Sokak kapısının açıldığını anladı. Babasının ve analığının sesi işitildi.

«Mutfaktaydım, lambayı yakmadım. He-

men şimdi yakarım.»

Bebek, Ulduza bir daha,

«Hadi, çabuk ol, gir içeri,» dedi.

Ulduz:

«Burada kalıp onlara fanusu kırdığımı söylemem gerekir,» dedi. «Yoksa kırıklara basarlar. Bu doğru değil.»

Analık eşikten içeri girerken Ulduz bir kibrit yaktı.

«Dikkat et, ana,» dedi. «Lamba düştü, fanus kırıldı.»

Baba da, analığın ardından içeri girmişti. Analık hırsla elini kaldırmış ona bir tokat indirecekti ki, babası elini tuttu ve yavaşça.

«Birkaç gün şu çocuğa ilişme demiştim,» dedi.

İneği kesilirken Ulduz öylesine ağlayıp sızlamıştı ki, herkes üzüntüsünden ölür bu çocuk demişti. Geçen akşam da geç yatmış, sabaha dek sayıklamıştı.

Bu yüzden baba, karısına, çocuğu birkaç gün için rahat bırakmasını, onunla uğraşmamasını söylemişti.

Analık,

«Bunun gibi beceriksiz çocuk hiç görmedim,» dedi. «Bir lamba yakamıyor! Yıkıl karşımdan, gözüm görmesin!»

Ulduz sandık odasına döndü. Analık başka bir lamba yaktı. Yakarken de,

«Gaz kokusu midemi bulandırdı,» dedi.

Yaz gecesiydi. Pencere açıktı. Analık başını pencereden sarkıtıp kustu.

Baba soyunmuş, yerdeki cam kırıklarını topluyordu. Analığın bacısı Peri telâşla içeri girdi:

«Abla,» dedi, «bu et zehir gibi acı!..»

Analık belini doğrulttu:

«Ne dedin, ne dedin? Et acı mı?»

Peri elindeki bir parça eti uzattı: «Al bir tadına bak da gör...»

Analık, bacısının elindeki eti kaptı, ağzına attı. Et öylesine acıydı ki, midesi yine bulandı.

Bunun üzerine baba, analık ve Peri hep birlikte, telâşla mutfağa koştular.

Ulduzla Konuşan Bebek sandık odasına yansıyan ölgün bir ışık altında konuşuyorlardı:

«Duydun mu Konuşan Bebeğim Peri'nin söylediklerini? İneğin eti ağızlarına acı gelmiş.»

«Bana kalırsa inek onların ağız tadını bozmak için etini bile bile acılaştırmış. Senin ağzına hiç de acı gelmeyecek.»

«Bir tadayım.»

«Bir de ineğinden anı olarak bir şey sakla. İşimize yarar. Böyle yaratıkların birtakım özellikleri vardır.»

«Sence nesini saklasam?»

«Örneğin ayağını saklayabiliriz.»

Analık İçin Acı, Ama Ulduz İçin Tatlı

Baba, analık ve Peri ocağın başında eti parça edip tadıyor, sonra da tükürüyorlardı. Etin büyük bir parçası mutfaktaki çengelde asılıydı. Ertesi gün bu parçadan kavurma yapmayı düşünmüşlerdi. Baba bir parça kesip tattı. Çiği de zehir gibiydi...

«Kimbilir kesilmeden önce ne yedi de böyle acılaştı eti,» dedi.

Analık karşı çıktı:

«Hiçbir şey yemedi. Kız gözlerinin zehirini akıtmıştır içine. Kahrolası kemgöz!»

«İneğe yazık ettik boşu boşuna. Kasaptan sığır eti alayım dedim. Dinletemedim ki!»

«İneğin canı cehenneme. Ben mahvoldum! Şu pis koku midemi bulandırdı!»

Peri, ablasının kolunu tuttu:

«Gel dışarı çıkalım.»

Analık Periye dayanarak çıktı. Oluğun kıyısına oturdu:

«Ulduzu çağırın,» dedi. «Şu etleri Gülsüme götürsün. Evi kokuttu.»

Gülsüm, sol yanlarındaki komşuları olurdu. Kocası Tahran'daki tuğla ocaklarından birinde işçiydi. Okula giden bir de oğlu vardı: Yaşar. Gülsüm çamaşıra gider, konu komşunun işini yapar, geçimini sağlardı.

Peri, Ulduzun odasına geldi:

«Ulduz, kız Ulduz!» dedi. «Bak hele, anan çağırıyor. Yaşarlara gidecekmişsin.»

O sırada Ulduz, bebeğe Yaşarı anlatıyor, öve öve bitiremiyordu.

Konuşan Bebek,

«İstersen,» dedi, «konuştuğumu Yaşara da söyle.»

«Tabii söylerim,» dedi Ulduz. Bahçeye çıktı.

Sokak başındaki lamba azıcık aydınlatıyordu bahçeyi.

Analık yere çökmüş, öğürüp öğürüp kusuyordu. Baba içerden et tenceresini getirip dut ağacının altına koydu. Bir eli karısının alnındaydı.

Peri, Ulduz'a,

«Tencereyi Gülsümlere gö ır,» dedi. Analık ekledi:

«Sakın ha, o serseri oğlar a oturup çene çalma... Tez dön.»

Ulduz:

«Ana bu eti neden yemi orsun?» diye sordu.

Analık kızdı,

«Burnunu pamukla mı tıka lın? Şu pis kokuyu duymuyor musun? Çabu : götür.»

Peri, analığa,

«Ablacığım,» diyordu, «bu inek sağlığında da leş gibi kokardı, huysuzdu. Değil mi?»

Baba susmuştu. Bir de ne görsün? Ulduz et parçalarını tencereden çıkarmış, iştahla yemiyor mu!..

Kendini tutamadı:

«Yeme kızım,» dedi. «Hastalanırsın sonra.» Ama Ulduz dinlemedi.

«Yeme diyorum, kızım. Tükür ağzındakileri.»

«Babacığım, öyle lezzetli ki. Neden yemiyeyim.»

Peri atıldı :

«Leş kargası. Ne bulsa yer.»

Analık nefretle,

«Ta kendisi!» dedi.

Ulduz bir parça et daha attı ağzına:

«Bugüne dek böyle lezzetli bir et yememiştim.»

Analık tiksindi. Peri ise suratını ekşitti. Baba donakaldı. Ama Ulduzun neşesine diyecek yoktu:

«Bu ne ezzet, tereyağında kızarmış tavuk etinden daha lezzetli, ana.»

Analık elini yüzünü yıkamıştı. Odaya geçerken,

«Ye de geber,» dedi. «Tasası bana mı düştü? Canın cehenneme!»

«Yeter artık kızım,» diyordu baba. «Hadi götür Gülsümlere tencereyi.»

«Birkaç lokma daha alayım babacığım. Şimdi götüreceğim.»

Babayla Peri odaya girdiler. Analık eliyle karnını tutmuş, odada aşağı yukarı gidip geliyor, inliyordu. Onları görünce,

«Ortalığa öyle pis bir koku sindi ki,» dedi, «burnumun direği kırılacak neredeyse!»

«Ablacığım, sanırım gazyağı kokusu bu.»

«Gazyağı kokusunu anlayamayacak kadar aptal mıyım ben? Ah midem... Barsaklarım ağzıma geliyor. Ah... Of...»

Babanın elinden bir şey gelmiyordu.

«Onu bahçeye çıkarsan iyi olur Peri,»

dedi. «Biraz serin hava alsın.»

Peri, elinden tutup ablasını bahçeye çıkardı. Ulduz ağacın dibine oturmuş, ağız tadıyla etleri şapır şupur atıştırıyor, «Hım... Hımm...» diyerek parmaklarını yalıyordu. Analık buna dayanamadı, bağırdı:

«Seni uyuz köpek seni!.. Bana inat yapıyorsun değil mi? Götür diyorum sana bu kokmuş leşi.»

Ulduz, hiç aldırış etmeden,

«Kokan ne?» diye sordu.

Analık bağırarak tencereye bir tekme attı :

«Kokan senin şu uyuz ineğinin eti, anlamıyor musun? Hadi, al götür onu. İçimiz dışımıza çıktı!..»

Ulduz hâlâ:

«Ana, nolur bırak bir iki lokma daha alayım. Karnım öylesine aç ki...» diyordu.

Analık, bu kez Ulduzun saçlarına attı pençesini. Saçlarını yoluyordu :

«Bana inat olsun diye yapıyorsun değil mi, it eniği.»

Baba gürültüyü işitince başını pencereden çıkardı:

«Yine ne var?»

«Senin de gücün ancak bana yetiyor.

Hep şu sarı çıyana dokunma dersin. Gel de bak nasıl uğraşıyor benimle.»

Ulduz tencereyi alıp sokak kapısına doğru koştu. Orada yere bıraktı, kapının halkasına asıldı, bir ayağını kapıya dayadı, kendini yukarıya çekti. Kapıyı açtı, aşağı indi. Tencereyi alıp götürdü. Analık arkasında bağırıyordu :

«Kapı açık dursun!»

İçten Ve Sevecen Bir Konuşma

O gece babayla analık ve Peri bahçede yattılar. Ulduz içeride yatacağını söyledi. Babası :

«Kızım,» dedi, «sen sandık odasında yalnız yatmaktan korktuğunu söylerdin. Noldu sana? Şimdi yalnız yatmak istiyorsun?»

«Üşüyorum baba.»

Peri söze karıştı:

«Bu sıcakta üşüyormuş. Olacak şey mi? Zavallı ablacığımın yerden göğe kadar hakkı var, bu çocuk çekilmez.»

«Bırakın zıbarsın,» dedi babası. «İnsan değil ki! Kokmuş eti şapır şupur yemedi mi?»

Ortalıktan el ayak çekilince Ulduz Konuşan Bebeğini çağırdı. Bebek geldi, yorganının altına sokuldu, dertleşmeye başladılar.

«Yaşarı gördün mü?» diye sordu bebek.

«Gördüm,» dedi Ulduz. «İnanamadı konuştuğuna. Bir gün üçümüz bir araya gelip de...»

«Şimdi mevsim yaz. Yaşar okula gitmiyor. Sabahtan akşama dek oynar. İstersek çıkıp gezeriz bile.»

«Yaşar boş değil ki, halıda çalışıyor.»

«Ya babası?»

«Tahrana gitmiş, tuğla işine.»

«Ulduz, ne yapıp et, ineğin ayağını sakla. Sıradan bir hayvan değildi o...»

«Öyle ya, etini kim tattıysa acı dedi, kokuyor dedi. Oysa yağ, bal gibiydi, tavuk eti kadar lezzetliydi. Yaşar da anası da pek beğendiler, iştahlı iştahlı yediler.»

«Yaşar iyi miydi?»

«Bu sabah halı atölyesinde başparmağı kesilmiş. Yarası epeyce derin. Artık düğüm atamıyor.»

Birden analığın sesi yükseldi dışardan.

«Çeneni kapatsana kız! Deliler gibi kendi kendine ne konuşup duruyorsun? Saçmaladığının farkında mısın?»

Baba araya g rdi: «Düş görüyor olmalı.»

Analık, «Düşü batsın canı çıkasıcanın,» dedi.

Bebek :

«Artık uyusan iyi edersin.»

Ulduz fısıltıyla yanıtladı onu:

«Uykum yok ki. Konuşmak istiyorum, oynamak istiyorum. Sen masal bilir misin?»

«Hele birazcık uyu sen. Zamanı gelince masal da anlatırım sana. Biliyor musun, seni de, Yaşar'ı da ormana götüreceğim, gezdirmeye.»

Ulduz sesini çıkarmadan sırtüstü yattı Kayan yıldızları görmek için, pencereden görünen gökyüzüne çevirdi gözlerini.

Ormanda
Düş Gibi Bir Gece,
Gökyüzünde Takla Atmak...

Gece yarısı oldu. Ay dağların ardınc an doğuyor. Bir durgunluk var havada; soluğu kesilmiş gökyüzünün. Yukarılardan cılız bir esinti geliyor. Üç beyaz güvercin, esintiyle birlikte uçuşuyor. Süzülüyorlar... Kanatlarının

altında, ayışığında derin bir uykuya yatmış kent...

Güvercinlerden birinin kırık kanadı sarılı.

Aşağıda, damlarda uyuyan çocuklardan biri uyandı:

«Ana, güvercinlere bak,» dedi. «Yollarını mı şaşırmışlar acaba?»

Ana tatlı uykusundan uyanmadı. Çocuğun gözleri güvercinleri özlemle izledi. Sonra uyudu çocuk.

Ay yükseldikçe gölgeler kısalıyordu. Güvercinler kentten epeyce uzaklaşmışlardı. Kırık kanatlısı, ortadakine sordu:

«Konuşan Bebek, orman çok mu uzak?»

Ortadaki :

«Uzak değil, Yaşarcığım. Şu ardından ayın doğduğu dağları görüyor musun, işte oralarda... Yoruldun mu?»

Yaşar, yani kanadı kırık olan,

«Hayır, yorulmadım,» dedi. «Uçmayı severim ben. Uçmak yormaz beni. Yazın düşlerimde hep uçurtmaya binip uçarım.»

Üçüncü güvercin söze karıştı:

«Ben de her gece düşte kanatlanıp uçuyorum.»

Ortadaki, yani Konuşan Bebek:

«Nasıl yani?» diye sordu.

«Bir gece düşümde bal kutusunu almışım,» diye söze başladı üçüncüsü. «İçinde ne kadar bal varsa yemişim. Analığım anlamış. kovalamaya başlamış. Hem de elinde sopayla... Koşamıyorum. Ayaklarım öyle ağır ki... İlerleyeceğime geri geri gidiyorum. Analığım yakaladı yakalayacak beni... Tam o sırada birden havalanıyorum, kanat çırpıp uçmaya, oradan uzaklaşmaya başlıyorum. Damdan dama... Analığım bağırıp çağırıyor, aşağıdan beni süzüyor...»

«Eee, sonra?» dedi Yaşar.

«Sonra analığım elini uzatıyor, bacağımı tutup aşağı çekiyor. Korkumdan bağırıyorum, çığlık çığlığa uyanıyorum. Bir de bakıyorum ki sabah olmuş. Analığım ayağımdan çekiştiriyor: 'Uyansana kız! Güneş yükseldi, sen hâlâ uyuyorsun' diyor.»

Yaşarla Konuşan Bebek gülüştüler:

«Yani düşte bile yakanı bırakmıyor!»

Bebek;

«Yaa... Sen ona ne kötülük yapmışsın ki, düşlerinde bile sana rahat vermiyor?»

«Bilmem ki. Ben yanlarında oldukça babam onu sevmezmiş. Bir gün babama böyle dediğini işittim. Babam ikimizi de sevdiğine

yemin etti. Ama yararı olmadı.»

Yaşar konuyu değiştirdi:

«Takla atmak istiyorum.» dedi.

Ulduz da sıkılmıştı:

«Atalım, üçümüz birden takla atalım.»

O gece çevredeki çobanlar, göğe bakınca, süt beyaz üç güvercin gördüler. Yorulmak bilmeden uçuşan, takla atan, birbirleriyle konuşan üç güzel güvercin...

Yaşar birdenbire acısından inledi:

«Eyvah! Durun azıcık. Yaram kanıyor.»

Bebekle Ulduz, onun kırık kanadından kan sızdığını gördüler. Bebek kendi göğsünden bir tomar tüy koparıp yarayı güzelce sardı :

«Ormana varınca yarana merhem yaparım. Hemencecik iyileşir.»

Dağların eteğine ulaşmışlardı. İlkin daracık bir geçit göründü. Dağlar baş başa vermiş, geçidin girişini daraltmışlardı. Güvercinler geçide girdiler.

Yaşar, bebeğe sordu:

«Bizi neden ormana getirdiğini söylemedin.»

«Bu gece tüm bebekler ormana gelecek. Birkaç ayda bir toplanırız böyle.»

Ulduz sordu :

«Ne toplantısı bu?»

«Toplanır, çocukların durumunu konuşuruz. Hem bize de şölen, eğlence gerek...»

Gökyüzüne yükselen ağaçların yaprakları ay ışığında pırıl pırıldı. Ormanın ortasına ulaşıncaya değin bir süre de ağaçların üstünde uçtular. Birtakım karışık sesler geliyordu. Ormanın ortasında yeşil bir alan vardı. Bu düzlüğün kıyısındaki küçük göl, ağaçların ardına doğru uzanıyordu.

Çevredeki türlü ağaçlara renk renk kuşlar konmuştu. Ötüşen, birbirleriyle söyleşen kuşlar... Göl kıyısına büyükçe bir ateş yakılmıştı. Ateşin aydınlığı dört bir yanı kırmızıya boyuyordu.

Yüzlerce, binlerce irili ufaklı bebek geziyor ya da yan yana oturmuş konuşuyorlardı.

Kimi büyük, kimi küçük, kimi güzel giyinmiş, kiminin üstü başı yırtık pırtık, kimi kız, kimi oğlan... Kaç çeşit bebek varsa hepsi toplanmış, birbirine karışmıştı...

O gece ormandaki hayvanlar da uyumamış, ağaçların dibine çökmüş, bebekleri seyrediyorlardı.

Yaşarla Ulduz bunca bebeği, bunca kuşu, bunca hayvanı bir arada görünce mutluluk duydular.

Şimdiye değin hiçbir çocuk düşünde bile böylesine güzel bir görünümle karşılaşmamıştır. Ay göle yansımıştı. Ağaçlar, kuşlar, ateşin alevi, her şey öyle güzel, öyle sevimliydi ki... Her şey, her şey.

Yelpaze Kuyruklu Geveze Tavuskuşu

Tavuskuşu bir ağacın üstüne tek başına tünemiş, kuyruğunu aşağı sarkıtmıştı.

Konuşan Bebek :

«Gelin sizi tavuskuşuna götereyim.» dedi. «Onunla tanışın. Ben Saranın yanına gidiyorum. Sizi çağırınca bebeklerin oraya gelirsiniz.»

«Sara da kim?» diye sordu Ulduz.

«Sara, büyüğümüzdür.»

Bebek, çocukları tavuskuşuyla tanıştırdı :

«Demek Konuşan Bebeğin arkadaşlarısınız.»

«Evet, bizi o getirdi buraya. Bebeklerin şenliğine katılmamız için,» dedi Ulduz. Yaşar söze karıştı:

«Tavuskuşu, ne kadar güzelsin sen böyle!»

«Güzelim elbet. Bir açayım kuyruğumu da siz o zaman görün beni.»

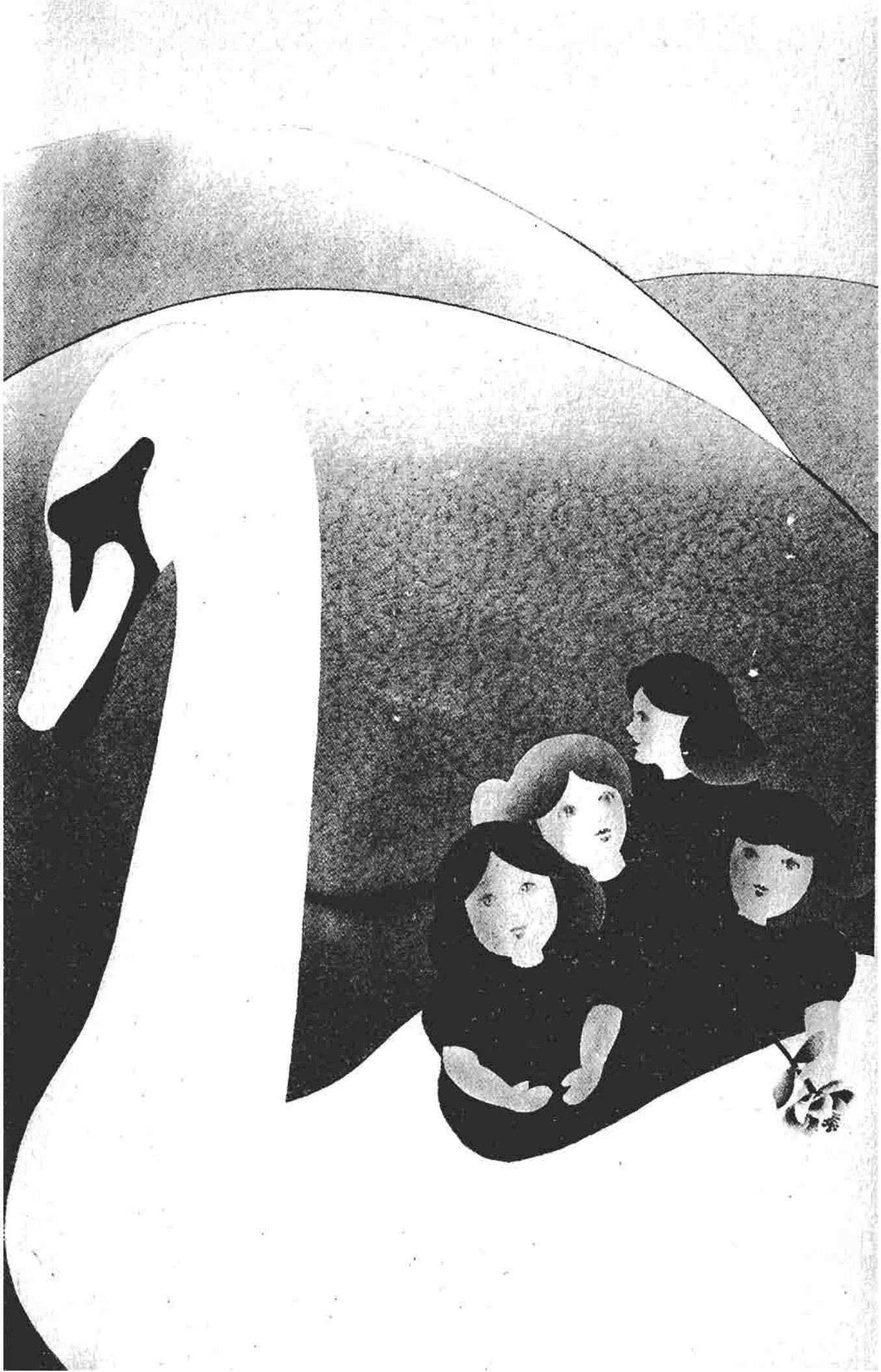
Tavuskuşu kuyruğunu kocaman bir şemsiye gibi açtı. Ayın ve ateşin aydınlığında binbir renge dönüştü kuyruk. Ulduzla Yaşarın ağızları şaşkınlıktan bir karış açık kalmıştı.

«İşte görüyorsunuz, ben çok güzel bir kuşum. Kuyruğumla ne kadar güzel bir şemsiye kurduğumu görüyorsunuz. Çocuklar, bir tek tüyümü olsun ele geçirmek için neler neler yaparlar. Ozanlar güzelliğimi, görkemimi öve öve bitiremezler. Örneğin Şirazlı Sâdi şöyle der:

Tavusun binbir rengine kapılan çocuklar
Tüylerini hep çeker çeker alırlar.

Eski bir kitapta okumuştum, büyük bilgin İbni Sina, etimin ve yağımın bin derde deva olduğunu söylemiş. Ozanlar, güneşi bana benzetirler: 'Ateş kanatlı tavus' demişler. Kimi eski kitaplarda adım 'Abdulhasan', yani güzellik babası diye geçer. Ben eşimden bile güzelim...»

Yaşar, tavusun gevezeliğinden sıkıldı. Ama tüylerinden bir iki tanesini ondan istemeyi düşündüğünden, kulak kesilmiş görünü-

yor, fırsat kolluyordu. Sonunda dayanamadı, sözünü kesti tavusun:

«Tavuscuğum, benimle Ulduza bu güzel tüylerinden bir iki tane verir misin? Kitaplarımızın arasında saklarız.»

Tavus böyle bir isteği hiç beklemiyordu:

«Olmaz,» dedi. «Değerli tüylerimi hiç kimseye vermem. Tüylerim gövdemin birer parçasıdır. Sen gözlerini çıkarıp bana verebilir misin?»

Ulduz o sıra, bebekleri, öteki hayvanları izliyor, tavusu pek dinlemiyordu. Bu yüzden Konuşan Bebeğin kendilerini çağırdığını Yaşardan önce gördü. Konuşan Bebek artık güvercin kılığında değildi. Yaşarı üzgün gören Ulduz:

«Haydi gel aşağı inelim Yaşar,» dedi. «Konuşan Bebek bizi çağırıyor.»

Tavusa iyilikler dileyip uçarak aşağı indiler.

Tavus, çirkin ayakları görülmesin diye, kuyruğunu hep açık tutmuştu. Yerinden de kımıldamamıştı. Çocukların gitmeye davrandıklarını görünce,

«Güle güle,» dedi. «Umarım her gittiğiniz yerde güzelliğimi översiniz. Unutmayın. olur mu.»

Sara İle Ve Öbür Çocuklarla Tanışma

Konuşan Bebek, elini Ulduzla Yaşarın üstüne sürdü, böylece onları güvercin kılığından çıkardı.

Bir karış boyu olan minik bir bebek, bir taşın üzerinde oturuyordu. Konuşan Bebek. ona :

«Sara, bak, işte benim arkadaşlarım, Ulduzla, Yaşar,» dedi. Yaşar ve Ulduz selam verdiler. Sara ayağa kalktı, çocuklar eğilip elini sıktılar.

«Şenliğimize hoş geldiniz,» dedi Sara. «Bütün bebekler adına size hoş geldiniz diyorum.»

Yaşar,

«Konuşan Bebeğin sevgisini kazandığımız için gerçekten övünüyoruz,» diye yanıtladı onu. «Bizi aranıza aldığınız, bize gerçek dostlarınız gibi davrandığınız için çok mutluyuz. Hepinize çok teşekkür ederiz.»

«Önce kendinize teşekkür etmelisiniz,» dedi Sara. «Siz, sevginizle, güzel huy ve davranışlarınızla bebeğimizi konuşturabildiniz. Ve bu ormana gelmeyi başardınız.» Bebeğe döndü: «Çocukları al götür, öteki bebeklerle

de tanışsınlar. Sonra herkese söyle, burada toplansınlar. Biraz konuştuktan sonra şenliğe başlarız.»

Bebekler, Konuşan Bebeğin arkadaşlarını getirdiğini duyunca çevrelerini sardılar. Hoşgeldiniz dediler, sevgilerini açığa vurdular, onlarla söyleştiler.

Kendini Beğenmişi Tanımak...

Yaşar, kesilen parmağının acısına dayanamaz olmuştu. Bebeğin elini tuttu:

«Çok acıyor bir şeyler yapamaz mısın?»

«Aa, unutmuşum. İyi ki söyledin.»

Bu sırada başka bir koca bebek onlara yaklaştı:

«Yaralı mısın Yaşar?»

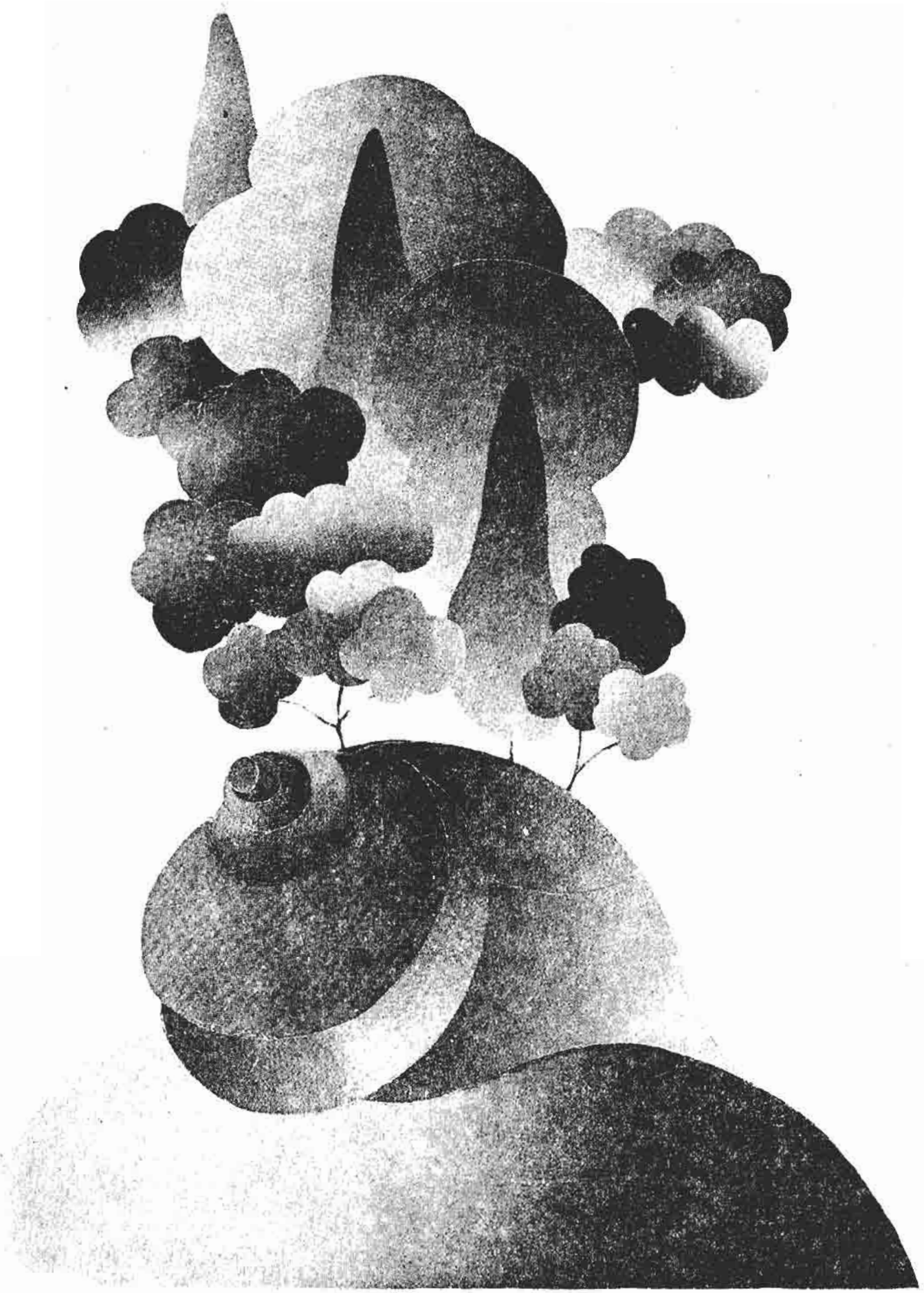
«Evet Bayan Bebek. Başparmağımı bıçak kesti.»

«Halı atölyesinde,» dedi Ulduz.

«Benimle ormana gel. Bir ilaç biliyorum, yaranı birkaç saatte iyileştirir. Haydi.» Yaşarı elinden tutup çekti.

Konuşan Bebek,

«Git Yaşar,» dedi. «Bilgili bir bebektir o.»

Ormana girerlerken. hayvanlar yol açtılar onlara. Beyaz bir tavşan, bir kökü kemiriyordu. Bebek,

«Tavşan yoldaş,» dedi. «Ormanın öbür ucuna kadar bir koşu gidip, yayvan yapraklardan bir iki tane getirebilir misin?»

«Bu kez kimin yarasını saracaksın?» diye sordu tavşan.

«Yaşarın yarasını. Seni burada, kavağın altında bekleriz.»

Tavşan ok gibi fırladı, ormanın derinlikleri arasında yitip gitti. Bebek birkaç çeşit yaprak ve bitki topladı. Sonra kavağın dibine oturdu. Büyükçe bir taşla topladığı bitkileri dövdü.

Bulundukları yerden öbür bebekleri göremiyorlardı. Ancak ateşin ışığı yapraklar arasından süzülüp oraya ulaşıyordu.

Yaşar,

«Bayan bebek, tavuskuşunu tanır mısın?» diye sordu.

«Tanımaz olur muyum hiç. Çok iyi tanırım. Kendini beğenmişin biridir. Kasılmaktan başka bir şey bilmez.»

«Konuşan Bebek, tanışalım diye ona götürdü bizi. Ama o hep kendi güzelliğini övdü durdu...»

«Konuşan Bebek, kendini beğenenleri tanıtmak için götürmüştür sizi.»

«Ona tüylerinden birkaç tane ver de kitabımın içinde saklayayım dedim, vermedi. Tüyleri sandığımız kadar ucuz değilmiş.»

Bebek, yaprakları döverken,

«Saçmalamış,» dedi. «Şimdi onun tüy dökme zamanıdır. Tüy dökünce dilediğin kadar toplayabilirsin.»

«Öyle mi?»

«Tavuskuşu her yıl bu dönemde tüy değiştirir.»

«Tüyü dökülünce kimbilir nasıl olur?»

«Çirkin olur. Hem de o iğrenç ayaklarını saklayamaz.»

Ormanın Karanlık Gecelerini Aydınlatan Ateşböcekleri

Yaşar ormanın karanlığına dikmişti gözlerini. Ağaçlar arasından minicik, cılız bir ışığın kendilerine doğru yaklaştığını görünce bebeğe,

«Bayan bebek,» dedi. «bu ışık nereden geliyor acaba?»

Bebek o yana baktı :

«Ateşböceği o,» dedi. «Sevimli bir böcektir. Karanlıkta ışık saçar çevresine. Sanırım, bizi karanlıkta bırakmamak için yaklaşıyor.»

Bebekle Yaşar beklediler. Ateşböceği yaklaştı, onları selamladı.

«Selam ateşböceği,» dedi bebek. «Nereye gidiyorsun?»

«Ormanda şöyle bir dolaşayım dedim. Sesinizi duyunca ışığım işinize yarar diye düşündüm.»

Bebek teşekkür etti. Yaşar'ı göstererek,

«Yaşarın yarasına merhem yapıyorum,» dedi. «İyi çocuktur Yaşar. Tanıştırayım.»

Yaşarla ateşböceği söyleşmeye başladılar. Yaşar okuldan, halı işçiliğinden, anasından babasından söz etti. Ateşböceği de ormanı, hayvanları, ağaçları, ormanın karanlık gecelerini anlattı.

Merhem hazırlanmıştı. Bebek gidip bir ağacın meyvasını kopardı, suyunu sıktı, bu suyla Yaşarın yarasını yıkayıp temizledi.

Bir Işık Ne Denli Cılız Olursa Olsun Yine De Aydınlıktır

Aradan birkaç dakika geçmeden tavşan çıkageldi. Yumuşak, geniş iki yaprak taşıyordu dişleri arasında. Yaprakları bebeğe verdi. Ateşböceğini de selamladı.

«Ne iyi bir arkadaş topluluğu!» dedi.

Ateşböceği,

«Tavşan yoldaş,» dedi. «Ben hep başkalarının ışıksız toplantılarını aydınlatmak isterim. Varsın alaya alsın kimi dostlar beni. Bir çiçekle bahar olmaz, desinler, boşuna uğraşıyorsun, cılız ışığın ormanı aydınlatmaz, desinler...»

Tavşan,

«Bu, eski kafalıların lafı,» dedi. «Biz, ışık ne denli cılız olursa olsun yine de aydınlıktır, deriz.»

Bebek yaraya merhem sürmüş, sonra Yaşarın parmağını yapraklarla sarmıştı. Tavşan,

«Bayan bebek,» dedi, «başka isteğin var mı?»

«Bir isteğim daha var,» dedi bebek. «Tavuskuşu gölün kıyısındaki akasya ağacına tünemiş. Şimdi onun tüy dökme zamanı. Git, bir

şeyler yap, yerinden sıçrat onu, bir iki tüyü dökülsün. Onları getir de Yaşara verelim. Kitaplarının arasına koyacak.»

Tavşan fırladı gitti. Ateşböceği,

«Şu bizim kendini beğenmiş tavuskuşundan mı söz ediyorsunuz?» diye sordu.

«Evet,» dedi, bebek.

«Tüylerinin güzelliğiyle övünüyor,» diye ekledi Yaşar.

«Yaşar yoldaş, bayan bebeğin ne de cicili bicili giyindiğini görüyorsun değil mi? Belki tavuskuşundan da güzel görünüyor Ama o bu yüzden böbürlenmeye kalkmıyor Biz kendisini severiz, giysilerinin güzel olup olmaması önemli değil.»

Yaşar, alaca karanlıkta dizindeki yamaları yokladı. Gömleğinin yırtık yerlerinden fırlamış dirseklerini, topuklarındaki çatlakları düşündü, bir şey demedi.

Bebek,

«Tavus gibi beni de renk renk, cici giysilere tutkun sanma,» dedi. «Bunları evde giydirdiler bana. Bir varlıklının evindeyim ben. Konuşan Bebek bu evi iyi bilir.»

Sonra giysisinin eteğinden kopardığı bir parçayla Yaşarın yarasını sardı.

Kalktılar. Giderlerken ateşböceği,

«Ben beklerim,» dedi. «Tavşan yoldaş gelince arkanızdan gönderirim.»

Bebekle Yaşar daha ağaçların arasından çıkmadan tavşan yetişti. Ağzında tavusun iki büyük tüyü vardı. Yaşar tüyleri aldı, yürüdüler.

Dünyanın En Güzel Dansı

Gölün kıyısında bebeklerin başkanı Sara konuşuyor, öteki bebekler sessizce onu dinliyorlardı. Ulduz bir köşede duruyordu.

Sara,

«Sözü uzatmayayım,» diyordu. «İlk cemrede yine toplanır, görüşürüz. Sözlerime son verirken, sevgili iki konuğumuza, candan davranışlarıyla bebeklerini konuşturdukları için teşekkürlerimi bildirmek isterim. Hepimiz biliyoruz ki, şimdiye dek hiçbir çocuk bebeğini konuşturacak denli olumlu davranamamıştır. Ulduzun, Yaşarın ve Konuşan Bebeğin aralarındaki arkadaşlığın sürekli olmasını dilerim. Şimdi konuklarımızın onuruna Kızıl Gül Dansını sunacağız.»

Sarayı herkes alkışladı, sonra dağıldılar.

Konuşan Bebek çocukları bir kayanın üzerine oturttu. «Buradan izleyin,» dedi «Kızıl Gül Dansı dünyanın en güzel dansıdır.»

Kızıl Gül Dansı,
Kızıl Gül Ezgisi

Alan boşaltıldı. Ağaçların dibine çepeçevre çökmüş hayvanlardan ve dallara tünemiş kuşlardan başka bir şey görünmüyordu. Az sonra yumuşak, güzel bir ezgi işitildi Yirmi kadar mor giysili bebek saz çalarak alana girdiler. Ağır ağır ilerleyip bir kıyıya çekildiler. Sonra gölün öbür ucundan kar gibi bir kayık ezgiye uyarak, salına salına yaklaştı. Beyazlara bürünmüş bir sürü bebek kayıkta sessizce duruyorlardı. Suyun belli belirsiz şırıltısı işitiliyordu. Sayısız ördek ve kuğu kuşu kayığı yürütüyorlardı. İrili ufaklı kırmızı balıklar, beyaz balıkların etrafını sarmış, ilerliyorlardı. Ay ışığı suya vurmuştu. Kayık kıyıya yaklaşınca beyaz bebekler dans ederek karaya çıktılar. Ördekler, kuğular ve balıklar kıyıda kaldılar. Bebekler kollarıyla gövdelerini dalgalandırıyor, ağır ağır dans ediyorlardı. Etekleri yere değecek kadar uzundu. Dans ederken birbirlerine yaklaşıp gülümsüyor,

ikili üçlü kümeler oluşturuyorlardı. Derken bir iki bebek türkü söylemeye başladı, ardından ötekiler de onlara katıldı. Orman müzik ve şarkı ile çınlamaya başladı.

Bir varmış bir yokmuş
Mavi gölün yanında
Kızıl bir gül açılmış
Güzelmiş gül, iriymiş
Ve günün birinde bir yel esmiş
Sular kabarmış seller akmış
Gülün boynu kırılmış
Yaprakları birer birer saçılmış
Rüzgâr onları götürmüş
Kızıl gülü saklamış
Ya öldürmüş ya yaşatmış
Kimse bilmez ki ne yapmış
Dostlar buna ağlamış
Bir varmış bir yokmuş.

Beyaz giysili bebekler türkü söyleyip dans ederek bir araya geldiler. Mor giysililerin yanına gidip orada durdular. Ezgi bitti. Az sonra küçük kırmızı bir bebek dans ederek ağaçların ardından çıktı. Beyaz bebekler hep bir ağızdan şarkıya başladılar:

Kızıl gül bir sevgiydi
Bu da yapraklarından biriydi

Kim götürdü, kim verdiydi
Bilinmez ki nerelerdeydi

Kırmızı bebek ortada dans ettikten sonra başka bir köşeden çekildi. O sırada da başka bir kırmızı bebek ortaya çıktı.

Beyaz bebekler yine şarkıya başladılar:

Kızıl gül bir sevgiydi
Bu da yapraklarından biriydi
Kim götürdü, kim verdiydi
Bilinmez ki neredeydi.

Kırmızı bebek danstan çıkarken başka bir kırmızı bebeğe rastladı. Bir an bakıştılar, sonra el ele tutuşup hızlı ve neşeli bir dansa daha başladılar. Bir süre sonra başka bir kırmızı bebek katıldı onlara, sonra başkası, bir başkası daha... Yüzlerce irili ufaklı kırmızı bebek katıldı. Öbek öbek halkalar oluşturmuş, dans ediyorlardı. Hızlı, neşeli bir danstı bu. Ay tam üstlerindeydi Ateş sönmüştü. Daha da hızlandı müzik, bebekler birbirlerinin ellerini bırakarak dağıldılar ve gölün kıyısında toplandılar.

Ulduzla Yaşar kayanın üstünde oturup kalmışlar, bu güzel gösteri karşısında kendilerinden geçmişlerdi. Yaşar, tavuskuşunun tü-

yünü bile unutmuştu. Bir de baktılar, gölün kıyısında kocaman, kızıl bir gül... Hem de iri, güzel bir gül... Dönüyor, dans ediyor... Beyaz bebekler gülün çevresini sardılar. Dönerek, dans ederek... Ezgi daha da hızlandı. Çocuklar öyle coşmuşlardı ki, yerlerinde duramadılar. Kalkıp el ele tutuştular, bebeklerin oyununa katıldılar. Hayvanlar, kuşlar, ağaçlar bile yerlerinde duramıyordu.

Bebekler durmadan dans ettiler. Sonra oyun bitti, birer birer dağıldılar. Alan boşaldı. Az sonra kendi giysileriyle yeniden ortaya çıktılar.

Gitme zamanı gelmişti. Ay, parlaklığını yitiriyordu.

Güvercinlerin Gidiş Gelişi, Üvey Ananın Çözemediği Bir Sorun

Hava biraz aydınlanmıştı. Analık gözünü açınca dut ağacına konmuş üç beyaz güvercini gördü. Güvercinler bakıştılar. Biri Yaşarlara uçtu, öteki ikisi pencereden eve daldılar. Analık güvercinler çıkacak diye bekledi. Ama çıkan olmadı. Uykusu kaçtı. Kalkıp pen-

cereden baktı. Ulduz bebeğini koynuna almış uyuyordu. Güvercin falan yoktu odasında. Şaşırdı bu işe, biraz da korktu. İçeri girmekten çekindi. Birkaç dakika bekledikten sonra kaygıyla yatağına döndü. Ama gözleri hep pencerede, kulağı kirişteydi. Az sonra odadan tanımadığı bir ses işitti. İkinci bir ses onu fısıltıyla yanıtlıyordu. Sanki iki kişi birbiriyle konuşuyordu. Korkudan terledi. Gözleri pencereye dikili kaldı. Fısıldaşmalar arasında kendi adını da işitti, iyice korktu. Kocasını uyandırdı:

«Kalk, birileri var odada. Korkuyorum.»

«Uyu kadın,» dedi baba. «Sabahın köründe hırsız mı gelirmiş?»

«Hırsız değil, başka bir şey. İki güvercin girdi odaya, bir daha da çıkmadılar.»

Baba karısının gönlü hoş olsun diye gidip pencereden baktı. Ulduz, bebeğini kucaklamış uyuyordu.

«Sen aklını mı oynattın?» dedi karısına. «Düşünde görmüşsün güvercinleri. Haydi, kalk da semaveri yak. Böyle çocukça şeyler düşünme.»

Analık kalkıp semaveri yakmak için mutfağa gitti. Baba ise ibriği alıp ayakyoluna yöneldi.

Peri hâlâ uyuyordu. Uyanmış olsaydı beyaz bir güvercinin Yaşarların evinden kalkıp pencereden gittiğini görür bundan sonra da fısıltılar yükseldiğini işitebilirdi.

Analık ateşliği (*) alıp koridordan geçerken konuşulanları işitti:

«Konuşan Bebek, kalk beni güvercin kılığından çıkar da öyle uyu.»

«İyi ki geldin, senin eve güvercin kılığında gittiğini unutmuştum. Gel de eski haline döndüreyim seni.»

«Bize gitmeliyiz, burada olmaz.»

«Uç gidelim. Seni burada görmesinler.»

Analık neredeyse aklını kaçıracaktı. Korkudan çığlık atarak bahçeye çıktı. Baba oluğun kıyısında elini yüzünü yıkıyordu. İki beyaz güvercinin pencereden çıkıp bahçede uçuştuktan sonra, sol bitişik komşuya yöneldiklerini gördü.

«Ne diye bağırıp çağırıyorsun? Güvercinlerden korkmamış mıydın? İşte uçup gittiler,» dedi karısına.

(*) **Ateşlik** : Telden yapılmış, uzun saplı küçük tel sepet. Kömürle doldurulup üzerine bir kor yerleştirilir, hızla çevrilir. Kömürler kısa sürede yanıp kor haline gelir.

Gürültüye Peri de uyandı Analık, elinde ateşlikle duvarın dibinde duruyordu:

«Yine konuşuyorlardı. Bunlar cin.»

Peri şaşmıştı bu işe. Analıkla baba tartışırken beyaz bir güvercinin damın saçağına tünediğini, kimseye görünmeden pencereden içeri girmek için fırsat kolladığını farketmediler. Bu güvercin, Yaşarın yanından dönen Konuşan Bebekti. Kimsenin kendisini göremeyeceği kanısına varınca pencereden içeri süzüldü. Ama bu sırada kanat seslerini işiten analık başını kaldırdı, onu içeri girerken gördü. Görmesiyle bağırması bir oldu:

«İşte, bak!.. Bir güvercin daha girdi!..»

Baba pencereye koştu. Güvercini sandık odasına girerken gördü. Ardından o da sandık odasına daldı. Ama güvercin yoktu. Şaşırdı. Bu baş belası güvercin nereye saklanmış olabilirdi? Kapının arkasında ayakta duran bebek gözüne ilişti.

Ulduz pek derin bir uykudaydı. Günlerce uykusuz kalmıştı sanki. Baba ona baktı, sonra yorganı kaldırdı. Ulduz yalnızdı, bebek koynunda değildi. Öyleyse, bebeği alıp sandık odasının kapısı ardına koyan kimdi?

Analıkla Peri pencereden ona bakıyorlardı. Analık,

«Kızın bebeği nerede?» dedi. «Ben baktığımda koynundaydı.»

«Bebek sandık odasında, ama güvercin yok.»

«Bana kalırsa bu bebekte bir iş var. Başımıza dert açacağından korkuyorum.»

Analık hemen dua etmeye başladı. Okuyup okuyup üflüyordu.

«Kızı uyandır hele.»

Baba ayağının ucuyla dürttü Ulduzu:

«Uyansana kız!» dedi.

Yaşar İmamların Gözdesi Olmuştu

Yaşarın anası Gülsüm, öyleye doğru eve gelince, oğlunu hâlâ uyur buldu. Sabahtan beri Ulduzlardaydı. Çamaşır yıkamış, askıdaki kokuşmuş eti sokak köpeklerine atmıştı.

Hava sıcaktı. Yaşar terden sırılsıklam olmuştu. Üzerindeki yorganı atmış, dizlerini karnına çekmişti.

Gülsüm, yaralı parmaktaki sargının değiştiğini gördü. Kendisinin sardığı bez yerine mavi ipekliden bir kumaş sarılmıştı. Dürttü onu. Yaşar,

«Ana, bırak da biraz uyuyayım,» dedi.

«Kalk oğlum. Bu ne tembellik böyle? Bu mavi ipeği nerden buldun da yarana sardın?»

Yaşar, parmağına bir göz attı ve olup bitenleri anımsayıverdi. Bir an duraksadı... Anası başucunda oturmuş, çarşafıyla alnının terini siliyordu:

«Bu tertemiz bezi nereden bulduğunu söylemedin?»

«Düşümde nur yüzlü yaşlı bir adam gördüm. Geldi yanıma oturdu, bana: 'oğlum' dedi, 'yaranı iyileştirmemi ister misin?' Ben, 'istemez miyim efendim?' dedim. Nur yüzlü adam cebinden bir merhem çıkarıp yaramı yeniden sardı. 'Uyanınca yaranı iyileşmiş bulacaksın' dedi.» Yaşar bir süre sustu, sonra sözünü sürdürdü: «Sevimli bir adamdı, aydınlık bir yüzü vardı. Yaramı sarınca bana, 'Bak arkanda ne duruyor' dedi. Arkama baktım, bir şey yoktu. Başımı çevirince onun da yerinde olmadığını gördüm, gitmişti.»

Yaşarın anası şaşkın şaşkın oğlunun yüzüne bakakaldı. Yaşar bu halinden korktu önce, sonra yalanını yutturduğunu anladı.

«Nur yüzlü müydü?»

«Evet anacığım. Sen hani bir gün düşün-

de ninemi gördüğünü söyl miştin. Topal bacağını iyileştirmişti ya. Bak, benim de yaram acımıyor artık.»

Anası ağlamaya başladı. Sevinçten, mutluluktan. Oğlunu bağrına bastı, yüzünü gözünü öptü:

«Sen,» dedi, «İmamların gözbebeği oldun. Seni sevmişler. Bunu bir de baban duysaydı... Demek parmağın artık acımıyor?»

«Hiç acımıyor. Öteki parmaklarım gibi... Yarın işbaşı yapabilirim.»

Sargısını açtı. Yaprakları ve merhemi kaldırıp yarasını anasına gösterdi. Yaralı yeri tertemizdi. Ne kan vardı, ne irin. Parmağını yeniden sardılar.

Yaşar kalktı. Yorganı, döşeği, yastığı yüklüğe kaldırdı:

«Havalar da çok ısındı. Bu gece damda yatarım.»

Anası şaşkın şaşkın bakıyordu, ama bir şey söylemedi. Yaşar elini yüzünü yıkamak için bahçeye çıktı. Gülsüm odada dua ediyordu. O anda Yaşar, tavus tüylerini ormanda unuttuğunu farketti.

Atlı Karıncalar

Oluğun kıyısında işerken, duvar dibine düşmüş kesik bir inek ayağı ilişti Yaşarın gözüne. Kara bir kedi de duvarın üstüne tünemiş, aldığı kokunun neyin nesi olduğunu anlamaya çalışıyordu. Yaşar buna bir anlam veremedi. O sırada, geçen akşam Ulduz ile bebeğin kendisine söylediklerini anımsadı.

Gece ormandan dönerlerken Ulduz,

«Sabah anan bize geldiğinde ineğin ayağını sana göndereceğim. Saklamamazlık etme,» demişti.

«Neden?» diye sormuştu Yaşar.

Konuşan Bebek,

«Bu inek senin bildiğin ineklerden değildi,» diye yanıtlamıştı. «Ayağını saklarsak işimize yarar. Başımız sıkıştıkça ona sığınırız.»

Yaşar bunları düşünürken Ulduzun çığlıklarını işitti:

«Yapma ana!» diye bağırıyordu. «Yapma! Peri teyze, yetiş... Ah, öldürüyor beni!..»

Yaşar, oluğun kıyısında kalakalmıştı; ne yapacağını bilemiyordu. Birden ineğin ayağına doğru koştu, eline aldı ve yavaşça,

«Analık, Ulduzu öldürecek. Bir şeyler yapmalısın,» dedi.

Belli belirsiz bir ses, kulağına şunları fısıldadı:

«Beni dama fırlat. Ama kara kediye göz kulak ol.»

Yaşar kara kediyi kovaladı, ayağı dama attı. Ayağın düşerken çıkardığı sesi işiten anası,

«Yaşar, neydi dama düşen?» diye sordu.

«Bir şey değil. Bana getirdiğin inek ayağını kurusun diye dama attım da...»

«Ulduz verdiydi onu. Ne işe yarayacağını kestiremedim.»

«Analığı Ulduzu yine dövüyor sanırım. Onlara bir uğrasana.»

«Bizi ilgilendirmez oğlum. Herkes kendi işini iyi bilir.»

«Ama ana...»

«Hemen elini yüzünü yıka da yemeğimizi yiyelim.»

Yaşar hemen dama çıktı. İneğin ayağı dedi ki:

«Yirmi kadar atlı karınca gönderdim üvey anaya. Canına okusunlar iyice. Sen şu kara kediyi kolla, korkarım bir gün beni kapıp kaçacak.»

Yaşar çevresine bir göz attı. Kara kedi patilerine basa basa, yavaş yavaş yaklaşıyordu. Yerde bulduğu bir toprak keseğini kapıp ona fırlattı. Kara kedi yerinden sıçradı, kaçıp gitti.

Biberin Acısı
Atlı Karıncalar
Ulduzun Yardımına Koşuyor

Ulduzun başına gelenleri öğrenmek için az geriye dönüp Ulduz ile analığının yanına dönelim.

Ulduzların evleri kıbleye bakan iki oda ile bu odaların arasından geçen koridordan oluşmuştu. Odalardan biri oturma odasıydı. Yanında sandık odası vardı, öteki ise konuk odasıydı. Koridorun ucu mutfağa açılıyordu. Bahçenin karşı yanında ayakyolu ile tabanında tandır, tavanında bacası olan odamsı bir kulübe vardı.

Konuk odasının yanındaki merdiven dama uzanıyordu. O gün Yaşarın anası Ulduzlara gidince, analığı mutfakta menemen pişirir buldu. Analık, Ulduzu gözetlemesi için Periyi oda kapısının ardına dikmişti: Ulduzla bebek arasında tuhaf bir ilişki olduğunu sezmişti.

Peri kapının ardına sinmiş, aralıktan Ulduzu kolluyordu. Baba, daha daireden dönmemişti...

Ulduz, bebeğiyle konuşma fırsatını bulamamıştı. Babayla analık onu konuşturmak için çok uğraşmışlardı ama beceremeyişlerdi. Ulduz bilmezlikten geliyordu.

Kimsenin kendisini göremeyeceği bir anda bebeğinin yanına gitti:

«Analık pusuya yatmış, bir şeylerden kuşkulanıyor...»

«Öyleyse birkaç gün birbirimizden uzak dursak iyi olacak.»

«Peri teyze kötü bir insan sayılmaz. Ama analıktan uzak durmalı. Bir Konuşan Bebeğin olduğunu anlarsa, hemen yanan tandırın içine atar, yakar kül eder.»

Peri konuştuklarını işitmişti. Daha sözlerini bitirmeden koştu analığa haber saldı. Analık faraşı kaptığı gibi kapının ardına saklandı. Hiç bir ses yoktu. Kapının aralığından Ulduzun sandık odasının kapısını kapatıp yere oturduğunu, parmaklarını sayarak oynadığını gördü. Dayanamadı, içeri girdi:

«Kiminle konuşuyordun? Çabuk söyle, yoksa ellerini iğneyle delik deşik ederim. Arsız!..»

Yüreği ağzına geldi Ulduzun. Bir şeyler söylemek istediyse de kekeleyip durdu. Analık yakasından çıkardığı iğneyi eline batırdı Ulduz acıyla bağırdı, ağlamaya başladı. Kadın bir daha batırdı iğneyi. Çırpındı, analığından kurtulmaya çalıştı. Ne varki Peri onu kıskıvrak yakalamış, analığın önünde tutuyordu. Analığı öteki eline de batırdı iğneyi:

«Yalancılığı bırak artık, babanı kandırdığın gibi beni de kandıramazsın. Anlat bakalım şu rezil bebek neyin nesi oluyor? Söyleyecek misin, yoksa ağzına biber mi doldurayım?»

Ulduz ağlayarak,

«Bir şey bilmiyorum ana» dedi, «ben nereden bileyim?»

Analık Periye döndü:

«Biberi getir, Peri. Bak, o zaman nasıl konuşur!»

Peri fırlayıp gitti, karabiberi getirdi. Analık avucuna bir tutam karabiber döktü. Tam o sırada da Ulduzu kaçırdı elinden. Ulduz köşeye sığındı. Analık, Periye,

«Tut şunun ellerini,» dedi. «Üvey ana ne demek, şimdi ona anlatacağım!»

Periyle analık, Ulduzu sırtüstü yatırdılar. Analık Ulduzun ayakları üstüne oturdu, Peri

de başucunda durup ellerini sıkıca tuttu. Analık, Ulduzun ağzını açtı. Ulduz öyle çığlıklar atıyor, öylesine ağlıyordu ki, sesi birkaç ev öteden işitilebiliyordu.

«Bir daha yapmam!.. Peri teyze, kurtar beni!..» Peri oralı olmuyordu.

Analık,

«Doğruyu söylemezsen elimden kurtulamazsın!» diyordu.

Ulduz ağlıyor,

«Bir şey bilmiyorum. Bırakın beni! Ölüyorum...» diyor; kurtulmak için çırpınıyordu. Derken analık karabiberi ağzına dolduruverdi:

«Gör şimdi biberin tadını!..»

Ulduz hapşırmaya başladı. Ağzındakileri analığın yüzüne püskürttü. Biber kadının gözlerine kaçtı.

Peri ansızın çığlıklar atarak yerinden fırladı, elini ensesine götürdü. Bir atlı karınca olanca gücüyle kıskaçlarını ensesine batırmaktaydı. Ardından da başka bir karınca analığın bacağını soktu... Bir başkası Perinin kolunu... Bir ötekisi analığın sırtını... Acılarından bahçeye dar attılar kendilerini. Karıncaları terliklerle vura vura ezdiler sonunda. Ama ısırıkların acısı dinmek bilmiyordu. Peri ağlamaya başlamıştı.

Odanın ortasında yüzükoyun yatan Ulduz, elleriyle ağzını tutmuş inliyordu. Mutfaktan yanık yemek kokuları yükseliyordu.

Analık Ve Perinin Konukları

Akşama doğru Yaşar yatağını dama sermiş, kıyıya oturmuş, bacaklarını aşağı sarkıtmıştı. Güneşin batışını seyrediyordu. Sapsarı güneşi, ufuktaki karmaşık renkleri ve akşamın alev renkli bulutlarını pek severdi.

Alaca karanlıkta birer birer yıldızlar doğdu. İlkin orada burada sönük sönük duruyorlardı. Giderek parladılar, göz kırpmaya başladılar.

Perinin sesiyle kendine geldi. Peri, pencereden Yaşarın anasına sesleniyordu:

«Gülsüm, bize gelsene! Kocandan mektup var!»

Az sonra Yaşarla anası, Ulduzun babasının yanındaydılar. Oturmuş, gözlerini onun ağzına dikmişlerdi. Periyle analık da odadaydılar. Ulduz dışardaydı.

Yaşarın babası, mektuplarını Ulduzun babasının adresine yazardı. Bu kez biraz has-

ta olduğunu, artık çalışamadığını, yakında çoluk çocuğunun yanına döneceğini yazıyordu.

Mektubun sonuna geldiklerinde kapı çalındı. Ve birkaç konuk girdi içeri. Analığın ağabeyi, yengesi, bir de küçük oğulları Behram. Uzak yoldan gelmişlerdi, başka bir kentten. Oturup konuşmaya başladılar. Analık, Gülsümü yemek pişirmesi için alıkoydu.

Yaşar bir mutfağa, anasının yanına, bir pencerenin önüne gidip duruyordu. Söyleyecek hiçbir sözü yoktu. Vardı ama, söylenecek gibi değildi. Kimsenin kendisine karışmasını istemiyordu. Ulduzun yanına gitmesine izin verilmesini beklemekteydi.

Konuşma arasında yenge, analığa,

«Periyle seni götürmeye geldik,» dedi, sabahleyin yola çıkarız.»

«Perinin nişanlısı döndü mü?»

«Döndü. Yarın da düğününü yapacağız.»

Periye baktı, gülümsedi.

Analığın Ulduza Ettiklerini Duyan Olacak mı?

Yemekten sonra analık, yolculuğu sırasında kullanacağı giysilerle benzeri şeyleri

hazırlamaya koyuldu. Sandık odasının kapısı açılınca Yaşarın gözü, yerde yatan, ağzı bir bezle sarılmış Ulduza ilişti. Yaşarın anası,

«Nesi var bu kızın?» dedi. «Yemek de yemedi.»

Analık,

«Hasta...» dedi. «Yemesin daha iyi.»

«Nesi var?»

«Ağzı yara olmuş.»

Gülsümle analık sandık odasında konuşuyorlardı. Analıkla ağabeyi odanın yanında oturuyorlardı. Konuşmalarını işitince kapıyı araladı, Ulduzu gördü. Babaya,

«Demek bu kızı hâlâ tutuyorsunuz,» dedi. «Ben de sanıyordum ki...»

Baba, sözünü kesti:

«Evet, hâlâ yanımızda tutuyoruz.»

Ağabey karısına döndü, bakıştılar. Bir şey söylemediler.

Karanlıktan Korkulur mu?
Geceleri Damın Üstü Nasıl Olur?

Gece ilerlemişti. Gülsüm mutfakta bulaşık yıkıyordu, [illegible]eye dalmışlardı. Behram, anasına:

«Ana çişim geldi,» dedi.

«Git yap yavrucuğum.»

«Ben korkarım.»

Analık, Yaşara döndü:

«Kalk sen götür Behramı.»

Yaşarın da çişi vardı zaten. Tembelliğinden yerinden kımıldamıyordu. Sonunda ikisi birlikte kalkıp dışarı çıktılar. Oluğun kıyısında durup işemeye başladılar. Behram sordu:

«Sen de okula gidiyor musun? Ben dördüncü sınıftayım.»

«Evet ben de.»

Sustular. Yaşarın konuşacak hali yoktu. Yine Behram söze başladı:

«Ben sınıfın birincisiyim. Babacığım bana bisiklet alacak. Sana da alacaklar mı?»

«Hayır.»

Dönerlerken Behramın gözü merdivenlere ilişti:

«Nereye çıkar bu merdiven?»

«Dama... Çıkmak ister misin?»

«Ben karanlıktan korkarım, dönelim.»

«Korkma. Ben önden gideyim, sen beni izlersin.»

Behramın içine kurt düştü:

«Yani sen karanlıktan kormuyor musun?»

«Korkmuyorum. Geceleri tek başıma damda yatarım. Hiç korkmam.»

«Geceleri dam nasıldır?»

«Çıkarsan kendin görürsün.»

Yaşar, sözünü bitirir bitirmez öne atıldı, merdivenleri hızla tırmandı. Behram duraladı, biraz bekledi. Ardından da yavaş yavaş yukarıya çıktı. Yaşar onu elinden tuttu, damın orta yerine götürdü.

Gökyüzünde bir karış boş yer yoktu. Her yer yıldızlarla doluydu. Milyonlarca, milyarlarca yıldız...

«Görüyor musun?» dedi Yaşar.

Başlarının üstünden bir yıldız kaydı, bir yay çizerek aşağılara indi. Çok ötelerde bir yıldız parçalandı.

Birkaç köpek gecenin sessizliğinde havlayarak uzaklaştılar. Bir kelebek sokağın başına doğru uçuyordu. Bir yarasa önlerinden kayarak geçti, kelebeği yakaladı ve karanlıkta gözden silindi. Ardından ışıklı bir iz çizerek bir yıldız daha kaydı. Birkaç ev öteden ahır kokusu geliyordu. Yaşar, başlarının üstündeki samanyolunu gösterdi:

«Gökyüzündeki şu ışık yığınını görüyor musun?»

«Evet.»

«Hac Yolu derler buna.»

«Hacılar bu yoldan mı hacca gider?»

Yaşar güldü:

«Yok canım, cahillerin yakıştırması... Bu irili ufaklı yıldızlar bir yıldız kümesi oluşturur. Ama sakın birbirine bitişik sanma. Birbirinden çok aralıklıdırlar. Uzaktan böyle görünürler.»

«Peki neden Hac Yolu derler?»

«Neden olacak, cahillikten... Eskiden insanların bilim dışı inanışları vardı. Açıklayamadıkları konular için birer masal uydururlardı. Bu da masallardan biri işte.»

Behram kuşkulandı,

«Asıl sen uyduruyorsun bunları,» dedi.

«Hayır, uydurmuyorum. Öğretmenlerimizden öğrendim. Sizin öğretmenleriniz bunları öğretmedi mi?»

«Hayır. Biz yalnız dersimize çalışırız.»

«Bunlar ders değil mi?»

Parlak bir ışık gökyüzünün bir köşesinden öte yana hızla ilerliyordu. Behram,

«Şu yıldıza baksana,» dedi. «Nereye gidiyor böyle?»

«Yıldız değil o. Yapay uydu. Yerden fırlatılmış.»

«Nereye gidiyor peki?»

«Yerin çevresindeki yörüngesinde dönüyor.»

«Sen benimle alay ediyorsun; kafadan atıyorsun.»

«Atıyor muyum? Bunları öğretmenimden öğrendim. Sen de öğretmenine sorabilirsin.»

«Bizim öğretmenimiz böyle şeyler anlatmaz.»

«Öyleyse kendi de bilmiyor.»

«Hayır. Her şeyi bilir bizim öğretmenimiz Kendisi söyledi. Asıl sen yalan söylüyorsun.»

Konuşma ve tartışma giderek uzuyordu. Analığın bahçeden bağırdığını işittiler:

«Behram! Neredesiniz?»

İrkildiler. Behram, gecenin karanlığı içinde ağlayacaktı neredeyse. Yaşar elini tuttu,

«Korkma be,» dedi. «Bak yanındayım işte.»

Analık Yaşarı sesinden tanıdı. Tanıyınca da veriştirmeye başladı:

«Seni hayvan seni, çocuğu niye dama çıkardın?»

Ardından koşar adımlarla dama çıktı, Behramı Yaşarın elinden aldı:

«Defol! Serseri, hergele!» diye haykırdı.

Yaşar «zilli,» diye karşılık verince, analık kendinden geçti. Onu bir güzel tokatladı. Sonra da Behramın elinden sıkıca tutup aşağı indi. Yaşar bir an için kendini tuttuysa da, sonunda dayanamayıp ağlamaya başladı. Ve kendi damlarına geçti, yüzükoyun yatağına uzandı.

Kara Kedi Yapacağını Yaptı

Yaşar, sabahleyin yolculuğa çıkanların gürültüsüyle uyandı. Güneş ortalığa yayılmıştı, her yanı cömertçe ısıtıyordu. Anası, analığın bavulunu omzuna koymuş, ötekilerin ardı sıra kapıdan çıktı. İki ev de boştu. Yaşar esneyip gerindi. Kalktı, Ulduzun yanına indi.

Ulduz ağzına sarılan bezi açmış, sandık odasında bir şeyler aranıyordu.

«Ne arıyorsun?» diye sordu Yaşar.

Ulduz başını kaldırdı:

«Sen miydin Yaşar?»

«Benim. Yoksa bebeğe bir şey mi oldu?»

«Bilmiyorum. Ortalıkta yok.»

Ulduz önceki gün başına gelenleri kısaca anlattı. Yaşar da ona inek ayağı ile atlı karıncalardan söz etti. Ardından da tüm köşe bucağı aradılar ikisi birlikte. Bebekten hiçbir iz yoktu.

«Analık çalmış olmasın?» dedi Yaşar.

«Ne yapabiliriz?»

«Atlı karıncalar bulur onu. Yerin dibinde olsa bile toprağı kazar, bulurlar.»

«Öyleyse git ineğin ayağını getir.»

Yaşar koşarak çıktı. Damda kara kediyi gördü. Ağzında bir şeylerle kaçıyordu. İnip ineğin ayağını sakladığı köpek kulübesine baktı, bulamadı. Telaşla yine dama çıktı. Bu kez de karakedi yoktu. Bahçeye indi, oradan yine dama... Ne yapacağını şaşırmıştı, gereksiz işler yapıyordu. Oluğun kıyısında Ulduzun elini yüzünü yıkıyordu anası. Yaşar yanlarına gitti.

«Yaşar,» dedi anası, «parmağın iyileştiyse çalışmaya gitmelisin.»

Yaşar,

«Anacığım sen çamaşıra gitmeyecek misin?» diye sordu.

«Ulduzun babası evde kalmamı, Ulduza göz kulak olmamı söyledi. Ona yemek pişireceğim.»

«Babam bugün mü gelecek?»

«Gelirse sana haber salarım.»

Ulduzun Boyu Kadar Bebek.
Halı Dokuyan İşçi
Çocukların Ezgisi

Yaşarın babası iki üç gün sonra geldi. Ağır hastaydı. Sabah akşam yatağında inle-

yip durdu. Gülsümle Yaşar ona doktor getirdiler, ilaç aldılar. Yaşarın anası işe gidemiyor, evde kalıp kocasına ve Ulduza bakıyordu. Kimi zaman da evde ruşur(*) yapıyor, ya komşu kadınlara ya da hamam kapılarında müşterilere satıyordu.

Yaşar halı işçiliği yapıyordu, evin geçimini daha fazla o sağlamaktaydı. Boş zamanlarında Ulduzla birlikteydi.

Birkaç gün Konuşan Bebeğin özlemini çektiler ve aranıp durdular. Bulamayınca bir başkasını yapmayı kararlaştırdılar.

Ulduz iğneye iplik geçirmesini, kumaş biçmesini ve dikiş dikmesini Yaşarın anasından öğrendi. Şuradan buradan bulup buluşturdukları birtakım bez parçalarıyla işe başladılar. Yaşarın atölyeden getirdiği yün artıklarıyla bebeğin gövdesini, kollarını bacaklarını dolduruyorlardı.

Tam Ulduzun boyunda olacaktı bu bebek. Yüzünü Yaşar çizip boyayacaktı. Önce kollarla bacaklar hazırlanacak, daha sonra bunlar birbirine eklenecekti. Başını yaparken eski bir lastik toptan yararlandılar. Topu be-

---

(*) Hamamda keselenirken keseye sürülen ve kirlerin çıkmasını kolaylaştıran bir çeşit temizlik aracı, lif

yaz bir bezle kapladılar. Yaşar bir cuma günü sabahtan akşama değin uğraştı; bebeğin gözlerini, ağzını, şurasını burasını çizip boyadı.

Yirmi gün kadar sonra bebek ayakta durabiliyordu. Boyu da Ulduzunki kadardı... Ama ağzı burnu çarpıktı. Suratı ise asık, gülücüksüz, sevinçsiz...

Bizimkiler oturup düşünmeye başladılar. Nesi vardı bu bebeğin? Neden asmıştı suratını, hiç gülmüyordu?

Sonunda bebeğin çıplak olduğunu, giyinmek istediğini anladılar.

Böylesi büyük bir bebeği giydirmek kolay değildi elbet. Epeyce kumaş gerekirdi. Giysiyi biçmek, dikmek beceri isterdi. İki üç gün böylece geçti. Bir yol bulamadılar.

Hafta başlarında Yaşar haftalığını anasına verir, günlük harcamaları için ondan yarım ya da bir kıran(*) alırdı. Bir gün Ulduza,

«Bebeğe giysi almak için harçlığımı biriktiriyorum,» dedi.

Bir de hesapladılar ki, aylarca para biriktirseler bile gerekeni alacak ölçüde paraları olmayacak...

(*) İran para birimi.

Büyük çıplak bebek, asık suratıyla ayakta duruyordu. Onunla konuşuyorlardı ama bebek yanıt vermiyordu.

Bir gün, halı tezgâhının başında kirkit sallayıp düşünen Yaşarın aklına bir şey geldi:

«Bebek Ulduz kadar büyük olduğuna göre, onun giysilerinden birini giyebilir.» Bunu akıl edince sevincinden türkü söylemeye başladı. Halıcı türkülerinden birini söylüyordu. Kirkiti yere bırakıp çakıyı aldı. Çakıyla tempo tutuyor, sevinçle türkü söylüyordu. Öteki çocuklar da türküye katıldılar. Atölyenin yarı karanlık tozlu havasını halı işçilerinin türküsü doldurdu.

Gittim şeker almaya
Kumbarama atmaya
Cebimde on param yok
Başladım ağlamaya

Satan kaptı tartı taşını
Yardı bilnim başımı
Başımın kanı durmaz
Çağırdım kardaşımı

Analık Dönüyor

Yaşar, akşamüstü eve dönünce anası: «Analıkla ağabeyi döndüler,» dedi.

Yaşarın benzi attı. Bunu anasına belli etmemek için kendini sokağa dar attı. O gece Ulduzu göremedi. Gece damda yattı. Anası odada, kocasının yanında yatıyordu. Yaşar gece yarısı uyandı ve komşularının su oluğunda bir şeylerin yandığını gördü. Analık, elinde bir gaz tenekesiyle ateşin yanında duruyordu.

Yaşar bir süre sıkıntıyla bunu seyretti. Sonra yatıp uyudu. Sabah kalkınca doğru işine gitti.

Büyük Bebek, Yazık, Yaktılar Seni. Ve Seni Onca Umutla Yaratan Çocuklara Hiç Acımadılar

Yine azıcık geriye dönelim. Bakalım analığın dönüşünde Ulduzla büyük bebeğin başına neler gelmiş, neler...

Ulduz bebekle oynamadığı zaman onu sandık odasına yorgan döşek yükünün arkasına saklardı. Analık ansızın dönünce bebeği ortalıkta göremedi.

Ulduz oluğun kıyısında oturmuş, parmaklarını sayıyordu. Gülsüm bahçeyi süpürüyor, baba da odada pantolonunu ütülüyordu. Ağabeyi aynı günün akşamı eve döndü. Gitmeden önce bir süre babayla konuşmuştu. Ulduz, kendisiyle ilgili bir şeyler konuştuklarını anlamıştı.

Analık, herhalde kendi babasına ve kardeşlerine, kocasıyla Ulduzdan yakınıyor, onları çekiştiriyordu.

Gece yatmadan önce kötü bir olay oldu. Analık, yatağını sandık odasından alırken, yatakların arkasına büyük ve çirkin bir şeyin düştüğünü gördü. Bu büyük, çirkin şeyin Ulduzun bebeği olduğu anlaşılınca gürültü koptu. Analık bebeği pencereden oluğun içine fırlatırken Ulduza bağırıyordu :

«Karnımdaki çocuğa bir şey olmasını istemiyorum. Anladın mı? Uğursuzluk getirir senin bebeklerin, iyi saatte olsunları çağırır evimize... Anlıyor musun? Yoksa sille tokatla mı kafana sokayım bunları?»

Ulduz, o anda analığının pençesinden kurtulup oluğun ortasına yüzükoyun düşen bebeğini almak için kapıya fırladı. Üvey ana eşiği atlamasına fırsat vermeden yakaladı onu.

Az sonra Ulduz sandık odasında yere çökmüş hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kapı yüzüne kapatılmıştı. Analık ise, gaz tenekesi elinde, olukta cayır cayır yanan kocaman bebeğe bakıyordu. Baba böylesine büyük bir bebeğin bu eve nereden gelebileceğini bulmaya çabalamaktaydı!..

Yalnızlıkta Ve Üzüntü, Cemre Gecesinin Umudu

Günler geçip gidiyordu. Yaşarın babası bütün yazı hasta yatağında, ilaçlar içerek geçirdi. Bizimkiler birbirleriyle pek karşılaşmıyorlardı. Bebekleri için üzülüyor, tek başlarına çile dolduruyorlardı. Hele Konuşan Bebeğin üzüntüsü... Ulduz, analığının yanında bebek sözcüğünü bile ağzına alamıyordu. Ama Konuşan Bebeğini düşünmeden durabilir miydi hiç? O görkemli geceyi, o orman gecesini, o gizlerle dolu ormanı unutabilir miydi? Cemre gecesini unutabilir miydi? Cemre gecesi gelince tüm bebekler ormanda toplanacaklardı yine. Ama Ulduzla Yaşarı o ormana götürecek bebekleri yoktu artık...

Ah, Konuşan Bebek! Sen o kısacık ya-

şamınla çocukların gönlünde öyle bir yer edindin ki, seni hiçbir zaman unutamayacaklar.

Günler, haftalar, aylar geçti. Ulduz cemre gecesinin umuduyla yaşadı. O geceye değin Konuşan Bebeğin ne yapıp yapıp kendisine geleceğine kesinlikle inanıyordu.

Analığın karnı burnundaydı artık. Doğacak çocuğuyla çok övünüyordu. Ulduzu da azarlayıp duruyordu.

Boşa Çıkan Umutlar,
Geride Kalsın Sevinçler

Bir gün baba eve bir elektrikçi getirdi. Odalara teller çekildi. Bir de radyo alındı. O günden beri ev elektrikle aydınlanıyor, radyonun sesi de her yanı dolduruyordu.

Cemre gecesinin umudu da boşunaymış. Anlaşılan, Konuşan Bebek kesinlikle yitip gitmişti. Cemre gecesi de geride kaldıktan sonra Ulduz büsbütün hırçınlaştı. Tüm sevimliliği, tatlılığı silindi gitti. Sessiz, içine kapanık, çekingen bir çocuk olup çıktı.

Yaşar okula gidiyordu. Analık, çocukların birbirlerini görmemesi için Yaşarı evlerine sokmamaya özen gösteriyordu.

«Bu serseri, kızın terbiyesini daha da bozacak,» diyordu.

Öykümüz Bitmedi.
Ulduz Ve Kargalar

Sanırım bebeğin ve çocukların sonunu merak ediyorsunuz...

Eğer kargalar olayı patlak vermeseydi, Ulduz üzüntüsünden ölüp gidecekti. Ama, Ana Karga'nın ortaya çıkışı ve çocukların kargalarla dostluğu her şeyi kökünden değiştirdi. Ulduz ile Yaşar yine coştular, olanca güçleriyle çabaladılar ve sonunda Kargalar Kentine gidebildiler.

Kargaların öyküsü apayrı bir öyküdür. Onu Kargalar adlı kitapta bulacaksınız. Konuşan Bebeğin öyküsü ise burada bitti!..

arkadaş kitaplar 51

«Behrengi öğretmen, başımızdan geçenleri öyküleştirdi. Şımarık ve kendini beğenmiş çocukların bu öyküyü okumalarını istemiyorum ben. Özellikle evsiz barksız, yoksul çocukları adamdan saymayan, arabalara kurulunca kasılan çocuklar okumasın. Çünkü Behrengi öğretmen, öykülerini o yoksul çocuklar için yazar. Ama yaramaz ve kendini beğenmiş çocuklar da, düşünce ve davranışlarını düzeltebilir. O zaman Behrengi öğretmenin gönlü olur, okutur öykülerini...»

Konuşan Bebek

Kapak : Leylâ Uçansu

70 lira